

” Tamara de Lempicka (1898–1980), báró Raoul Kuffner de Dioszegh második felesége

A második személyiség, akit sorozatunkban bemutatunk, Tamara de Lempicka, aki báró Raoul Kuffner de Dioszegh második felesége volt. Tamara nemcsak hogy többször tett látogatást a kuffneri kastélyban, de ő is, csakúgy, mint Raoul, aki nagymértékben befolyásolta az ő életét (azzal, hogy biztosította számára a jólétet, ami után annyira vágyott), ő is hatással volt a Kuffner család életére, és ezáltal városunk életére is. A legnagyobb befolyást Raoul USA-ba történő emigrációja és a nagyon értékes műgyűjtemény kivitele jelentette.

A világhírű, zsidó származású festőnő állítólag 1902. június 18-án, Varsóban született Tamara Górska néven. Apja ügyvéd, édesanyja a kulturális és társadalmi élet jelentős személyisége volt. Tamara a szüleinek köszönhetően egyrészt kiváló nevelést kapott, másfelől azonban el kellett szenvednie a válásuk okozta traumát. 1916-ban Tamara Górska Pétervárott házasságot kötött Tadeusz de Lempickivel, ebből a házasságból született Kizette nevű lányuk. Tadeuszt az 1917-es forradalom idején börtönbe zárták, szabadon bocsátása után a család elhagyta Oroszországot és Párizsban telepedett le.

Párizs Tamara de Lempicka számára sorsdöntővé vált. Elsősorban kenyérkereseti megfontolásból kezdett el festeni, de ezt rövid idő alatt sikerült összehangba hoznia társadalmi becsúgyával. Elvégezte az Académie de la Grande Chaumière-t. Kubista mesterei, mint André Lhote és Maurice Denis ugyanúgy befolyásolták, mint gyermekkori emlékei a reneszánsz művészetéről, a nagynyjával többször megtett olaszországi utazásokon. A Louvre-ban tett gyakori látogatások, a régi mesterek klasszikus egyszerűségének vonzereje szintén tükröződik munkáin. Tehetségének és sajátos stílusának köszönhetően már 1923-ban, Milánóban sor kerül képeinek első kiállítására (2007-ben ugyanitt mutatták be, Európában utolsó alkalommal, alkotásait). De Lempicka alkotását birtokolni, vagy esetleg portrét festetni vele, presztizskérdésnek számított a párizsi felső körökben. Alkotásaiban a kubizmus egyszerűsített geometriai formáit használta, és elsősorban az előkelőségek modern portréfestőjének számított.

Igazi femme fatale lehetett: kicsapongó, elborzasztó életformát választott magának, ujjá köré csavarta

a gazdag, öreg, arisztokrata férfiakat, kereste a befolyásos, intellektuális művészek mint Gide, Cocteau vagy Picasso társaságát. Elcsábította a fiatal, jóképű fiúkat, de amint jó néhány képe is bizonyítja, leplezetlenül biszexuális volt, ami abban az időben botrányos dolognak számított. A nőkkel és a férfakkal egyformán és nagy számban folytatott viszonyt, ami tönkretette házasságát, és ezért 1928-ban elvált férjétől, Tadeusz de Lempickitől.

Itt lép a színre báró Raoul Kuffner de Dioszegh, báró Kuffner Károly de Dioszegh és Mária Franciska, született von und zu Firmian grófnó fia, aki 1886-ban született városunkban. Habár abban az időben Raoul még nős volt, felesége Cara Carolina született Haebler volt, élte a felsőbb körök gondtalan, kicsapongó életét, amit számos, szép hölgygel való kapcsolat jellemzett. Raoul, aki abban az időben már de Lempicka több képeinek tulajdonosa volt, felkérte őt „barátnője” portréjának megfestésére. Tamara ezt a helyzetet teljes mértékben kihasználta, Raoul kedvese lett, Raoul pedig az ő mecénása.

Tamara és Raoul Kuffner Velencében

Ebből az időből származik az a történet, amelyet a helyi lakosok elbeszélése nyomán ismerünk, miszerint a művésznő, az első bemutatkozása alkalmával, a diószegi kastélyban nem talált túl szívélyes fogadtatásra. A báróné, aki szigorú erkölcsi elvek alapján élt, a fiatal, elvált Tamarát a cselédszobák részére fenntartott épületszárnyban szállásolta el.

Tamarára nagy hatással volt a kastélyban található impozáns kép- és műtárggyűjtemény, ami báró Kuffner Károly és Raoul gyűjtőszervezetének volt köszönhető. 1932-ben vérmérgezésben elhunyt Cara Carolina, így 1934-ben Raoul Zürichben házasságot kötött Tamarával. Tamara részéről ez érdekházasság volt, hiszen Raoul gazdagsága biztosította számára a legmagasabb életszínvonalat. Az új pár Egyiptomban töltötte mézeshehetit.

Tamara de Lempicka nagymértékben befolyásolta Raoul azon döntését, hogy egész családjával együtt az USA-ba szökjön a náciizmus fenyegető veszélye elől. Mindketten ugyanis zsidó származásúak voltak, így számukra az emigráció jelentette az egyedüli megoldást.

Egy ideig még Európában éltek. Elsőként Raoul és Tamara távoztak az USA-ba, 1939 februárjában. Majd különféle bizonytalanságok után követték őket a gyermekeik, akik 1939-ben és 1940-ben még Európában tartózkodtak. Péter Skóciában, Lilly Svájcban. Csak 1940 júliusában sikerült a gyerekeknek a Nea Hellas nevű görög hajó fedélzetén kiutazni az USA-ba. A francia-spanyol határon órákat várakoztak, mivel Lilly igazolványai nem voltak rendben (állítólag hamis utlevéllel rendelkezett). Csak évek múltán derült ki, hogy sikeres megmenekülésüket az amerikai elnök feleségének, Eleanor Rooseveltnek köszönhették. Két nappal a távozásuk után a határt lezárták.

Kizette, de Lempicka lánya, Adrienne nevű nagynénjével, Lengyelországban tartózkodtak, ahonnan két nappal a német megszállás előtt menekültek el.

Az Egyesült Államokban a Kuffner házaspár Beverly Hillsben, Hollywoodban, később pedig New Yorkban élt. Magas körökben forogtak, élvezték a luxus minden formáját. Drága ingatlanokat tartottak fenn, pl. Manhattanben egy apartmant, luxuslakásokat Havannában, Palm Springsben és Párizsban. Életvitelük hamarosan felemészítette a tartalékokat, amiket a báró hozott magával az óhazából. A báró bevételi forrásai végesek voltak, a festőnő sem tudott művészként érvényesülni az új hazában. Életmódjuk fenntartása érdekében a külföldre került családi vagyont, a hatalmas értéket képviselő műgyűjteményt, apránként eladogatták. Tamara szinte állandóan szerepelt a bulvár sajtó hasábjain, hálás témát nyújtva a bulvár lapok címlapjainak. Talán az összes korabeli művésszel barátkozott (Salvador Dali, Andy Warhol, Greta Garbo). 1945-ben Kuffner Raoul és Tamara de Lempicka megkapták az amerikai állampolgárságot. Házasságuk egyáltalán nem volt példás, mindegyikük élte a saját életét.

1961-ben elhunyt Kuffner Raoul, Tamara de Lempicka pedig úgy döntött, hogy a Texas államban lévő Houstonba költözik, Kizette lányához és annak családjához. Raoul a végrendeletében egyenlő arányban osztotta szét vagyonát gyermekei és Tamara között. A vagyon értéke kb. 2 millió dollár lehetett, részvények, bécsi ingatlanok, földek, továbbá értékes ezüsttárgyak és egy porcelánműtárgyalkotás. A porcelánműtárgyak és az ezüstműtárgyak még Diószegről származtak.

Tamara költséges életmódjára azonban nem volt elég az a vagyonrész, amit férje halála után örökölt, ezért fokozatosan áruba bocsátotta a Kuffner-féle műgyűjtemény további darabjait is. Állítólag eladásra kínálta azt az oklevelet is, amellyel I. Ferenc József császár Kuffner Károlynak a nemesi címet adományozta.

1978-ban a mexikói Cuernavaca-ba költözött, ahol 1980. március 18-én, álmban érte a halál. Hamvait a Popocatepetl tűzhányó kráterébe szórták.

Kizette a társszerzője édesanyja, Tamara de Lempicka legismertebb életrajzában (A művészet szenvedélye), amelyet 1987-ben adott ki. Tanulmányait Lausanne-ban, Párizsban, Londonban és Oxfordban végezte. A Stanford Egyetem politikai tudományok karán magiszteri címet szerzett. 2001. április 18-án hunyt el a Texas állambeli Houstonban. Lánya, Victoria Foxhall Doporto, Tamara Lempicka unokája, Argentínában él, ő a de Lempicka védjegy tulajdonosa.

Tamara de Lempicka népszerűségének új korszaka halála után kezdődik. Most lenne csak igazán elégedett magával, amikor is mint az art deco ikonját bálványozzák, művei csillagászati összegekért kelnek el, és olyan celebek tulajdonában vannak, mint Donna Karan, Jack Nicholson, Madonna és Barbara Streisand.

Excentrikus életéről számos könyv íródott, és nagy valószínűséggel már ott hever valamelyik hollywoodi filmproducer asztalán a szép, ellentmondásos, dekadens, de vitathatatlanul kiváló festőművésznőről szóló játékfilm forgatókönyve. Legismertebb festményei korának szimbólumává váltak.

Tamara de Lempicka olyan világhírű személyiségek közé tartozik, akinek életében városunk is szerepet kapott, Diószeg neve életrajzában fellelhető.

Forrás:

Karl Kuffner de Dioszegh a diószegky cukrovar/
Kuffner Károly de Dioszegh és a diószegi cukorgyár
Passion by design, by barenoess Kizette de Lempicka-Foxhall

<http://artportal.hu/>

